

مرکز آموزشی، درمانی قلب و عروق شهید مدنی تبریز
(دستورالعمل)

عنوان دستورالعمل: آموزش خود مراقبتی بیماران در بخشهای بالینی

شماره ویرایش: ۱	کد سند: M/Ins/14
تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۷/۸	تعداد صفحه: ۱ از ۳

تعاریف: خود مراقبتی مجموعه ای از اعمال است که فرد به صورت اکتسابی، آگاهانه و هدف دار برای خود و فرزندان و خانواده اش انجام می دهد تا از لحاظ جسمی، روانی و اجتماعی سالم بماند و همچنین در صورت ابتلاء به بیماری و بستری در بیمارستان، بر اساس آموزشهای دریافتی در حین بستری و پس از ترخیص، از سلامت خود و خانواده اش، حفاظت نماید.

- هدف:**
- ارتقاء و بهبود وضعیت بالینی بیماران، بوسیله آموزش به بیمار و خانواده آنان، در مورد رفتارهای بهداشتی و خود مراقبتی
 - مشارکت بیماران در روند مراقبت و درمان
 - افزایش اعتماد بیمار و خانواده به کادر پزشکی و پرستاری و تسهیل روند مراقبت و درمان
 - ارتقای سلامت بیمار و کاهش مراجعات بیماران به بیمارستان

دامنه دستورالعمل: مدیریت پرستاری، بخش های بالینی

مهارت مسئول: پزشکان، پرستاران با مدرک کارشناسی ارشد و کارشناسی

شیوه انجام کار:

سوپروایزر آموزشی:

۱. دستورالعمل ها و حداقل های آموزش به بیمار را نوشته و جهت ارسال به بخش ها، هر دو سال یک بار، بازنگری و به مدیریت پرستاری، ارجاع دهید.

۲. برنامه آموزشی طراحی شده توسط مسئول آموزش به بیمار بخش را، تصحیح و ابلاغ نمائید.

۳. برنامه آموزش گروهی ارسالی بخش ها را تنظیم و جهت اجرا، ابلاغ نمائید.

سرپرستار

۱. دستور العمل تدوین شده را در اختیار پرستاران قرار دهید .

۲. مسئول آموزش به بیمار را به مدیریت پرستاری اعلام کنید .

۳. از مدیر پرستاری درخواست صدور ابلاغ، برای مسئول آموزش به بیمار نمائید .

۴. ابلاغ را به پرستار مسئول آموزش به بیمار تحویل دهید.

۵. برنامه آموزشی طراحی شده توسط مسئول آموزش به بیمار بخش را به سوپروایزر آموزشی پیشنهاد کنید.

۶. پس از تأیید و ابلاغ مسئول آموزش به بیمار، برنامه آموزشی بخش را اجرا و نظارت نمائید .

مرکز آموزشی، درمانی قلب و عروق شهید مدنی تبریز
(دستورالعمل)

عنوان دستورالعمل: آموزش خود مراقبتی بیماران در بخشهای بالینی

شماره ویرایش: ۱ تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۷/۸	کد سند: M/Ins/14 تعداد صفحه: ۲ از ۳
--	--

۷. جهت انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با دستورالعمل، روند آموزش بیماران و ثبت آنها در برگه گزارش و فرم ترخیص را مشاهده نموده و در فرم ترخیص قسمت مربوطه را مهر و امضاء نمائید.
۸. نتایج ارزیابی را در ارزیابی مستمر پرستاران، دخالت دهید.
۹. نتایج اثربخشی آموزش به بیمار را به صورت ماهانه به مدیریت خدمات پرستاری، گزارش نمائید.
۱۰. بر عملکرد مسئول آموزش به بیمار، نظارت کنید.
۱۱. رابطین آموزش به بیمار را سالانه به طرق مختلف، تشویق نمائید.

مسئول آموزش به بیمار در بخش

۱. مطالب و موارد آموزشی را از روی نیاز سنجی و بر اساس پنج مورد شایع بخش و حداقل های آموزشی آماده کنید .
 - محتوای آموزشی را می توانید بصورت سی دی، پمفلت، فیلم، فیلیپ چارت و عکس تهیه نمائید.
۲. نیازهای آموزشی را اولویت بندی کنید.
۳. برنامه های آموزشی مبتنی بر نیاز سنجی را طراحی نمائید.
۴. برنامه آموزش گروهی را به سوپروایزر آموزشی، پیشنهاد کنید.
۵. برنامه ریزی جهت آموزش گروهی را انجام دهید .
۶. ضمن هماهنگی با مدرس (پزشک یا پرستار)، نسبت به برگزاری کلاس آموزشی اقدام نمائید.
۷. جهت تعیین اثربخشی آموزشی، هر سه ماه یکبار، آموزش بیمار را ارزیابی نموده و نتایج آن را به سرپرستار بخش، گزارش نمائید.
۸. برنامه آموزشی طراحی شده برای بخش را، با تکمیل چک لیست، هر ماه یکبار، پایش کنید.
۹. نتیجه پایش را تحلیل و در جلسه کارگروه آموزش بخش، طرح نمائید.
۱۰. برنامه مداخلاتی پیشنهادی کارگروه را اجرا نمائید.

پرستار مسئول بیمار

۱. خودتان را به بیمار معرفی کرده و دلیل حضورتان را توضیح دهید.
۲. پس از ارزیابی اولیه بیمار، نیاز های خود مراقبتی بیمار را استخراج کنید.
۳. بیمار را در موقعیت راحت و محیط ساکت و از لحاظ آموزشی در شرایط مناسب، قرار دهید.
۴. موارد ارزیابی را بصورت آموزش از طریق فیلم و یا چهره به چهره و یا تحویل پمفلت های آموزشی و یا گروهی، ارائه دهید.
۵. در صورت استفاده از اتاق آموزش و یا اتاق دیگر، بیماران را بعد از آموزش، به تخت خودشان راهنمایی کنید .
۶. به سوالات بیماران و همراهان، پاسخ دهید.
۷. جهت اطمینان از اثربخشی، سوالاتی در رابطه با موارد آموزشی، مطرح کنید.
۸. آموزشهای خود را در برگه گزارش پرستاری، ثبت کنید .

مرکز آموزشی، درمانی قلب و عروق شهید مدنی تبریز
(دستورالعمل)

عنوان دستورالعمل: آموزش خود مراقبتی بیماران در بخشهای بالینی

شماره ویرایش: ۱	کد سند: M/Ins/14
تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۷/۸	تعداد صفحه: ۳ از ۳

پرستار حین ترخیص

- خودتان را به بیمار معرفی کرده و دلیل حضورتان را به وی توضیح دهید.
- نیازها، آمادگی و توانایی یادگیری، سطح تحصیلات و سن فرد را بررسی کرده و در فرم آموزش حین ترخیص بیمار ثبت کنید.
- بیمار را در موقعیت راحت و محیط ساکت و از لحاظ آموزشی در شرایط مناسب، قرار دهید.
- آموزشهای ارائه شده در طول بستری را ارزیابی کرده و نیازهای آموزشی بیمار را در اختیار بیمار و خانواده وی قرار دهید.
- در فرم آموزش حین ترخیص، قسمت مربوطه را پر کنید.
- بعد از اتمام ثبت آموزش، فرم مربوطه را مهر و امضاء نمائید.
- فرم را به امضاء بیمار و همراه وی برسانید.
- یک برگ از فرم آموزش به بیمار حین ترخیص را به بیمار / همراه وی تحویل دهید.

مستندات مرتبط: (منابع، امکانات و کارکنان مرتبط)

چک لیست نیاز سنجی، چک لیست پایش اثربخشی فرم ترخیص، مستندات شاخص آگاهی بیمار به دنبال آموزش به بیمار و خانواده، مستندات شاخص ثبت در فرم آموزش به بیمار و خانواده

منابع / مراجع: سنجه های اعتبار بخشی، تجربیات و نظرات همکاران

نام و نام خانوادگی تهیه کنندگان	سمت	نام و نام خانوادگی تهیه کنندگان	سمت
محمدعلی شیخ علیزاده	مدیر خدمات پرستاری	فائزه کاظمی	سرپرستار داخلی زنان
سعیده رنجبر	جاشین مدیر خدمات پرستاری	فهمیه السادات فقیه	سرپرستار سی سی یو سه
مرضیه حسین زاده	سوپروایزر آموزش به بیمار	راهله کفیلی	سرپرستار آنژیوگرافی
بابک سوزنده	سرپرستار اتاق عمل	سوسن یگانه	سرپرستار جراحی زنان
حکیمه پاکروی	کارشناس هماهنگ کننده ایمنی	رقیه زاهدی	سرپرستار آی سی یو یک
شعله صداقت	سرپرستار آی سی یو کودکان	نسرین فرحبد	سرپرستار کودکان
رقیه پورعلی	سرپرستار جراحی مردان	رقیه محمدزاده	سرپرستار داخلی مردان یک
نام و نام خانوادگی تایید کننده	سمت	نام و نام خانوادگی تصویب کننده	سمت
محمدعلی شیخ علیزاده	مدیر خدمات پرستاری	دکتر ناصر صفایی	رئیس مرکز